

OZADJE PROJEKTA (ONESNAŽENOST ZUNANJEGA ZRAKA IN ZDRAVJE)

Med okoljskimi dejavniki tveganja uvrščamo onesnaženost zunanjega zraka na prvo mesto, saj pomembno prispeva k prezgodnji umrljivosti zaradi bolezni obtočil in dihal ter vpliva na kakovost življenja.

Evropska komisija se že več let ukvarja z oceno dejanskega vpliva onesnaženosti zunanjega zraka na zdravje ljudi in spodbuja izvajanje učinkovitih ukrepov za njegovo zmanjšanje. Številne raziskave so ocenile povezanost med kratkotrajno izpostavljenostjo onesnaževalom v zunanjem zraku in pojavom akutnih zdravstvenih težav. Manj pa je znanega o tem, kakšni vplivi na zdravje se pojavijo ob dolgotrajni izpostavljenosti visokim stopnjam onesnaženosti zunanjega zraka, kakršnim je trenutno izpostavljen večji del populacije v državah Sredozemlja.

Za oblikovanje evropskih politik na področju okolja in zdravja je potrebno boljše poznavanje vpliva dolgotrajne izpostavljenosti onesnaževalom v zunanjem zraku na zdravje. (Akcijski načrt za okolje in zdravje).

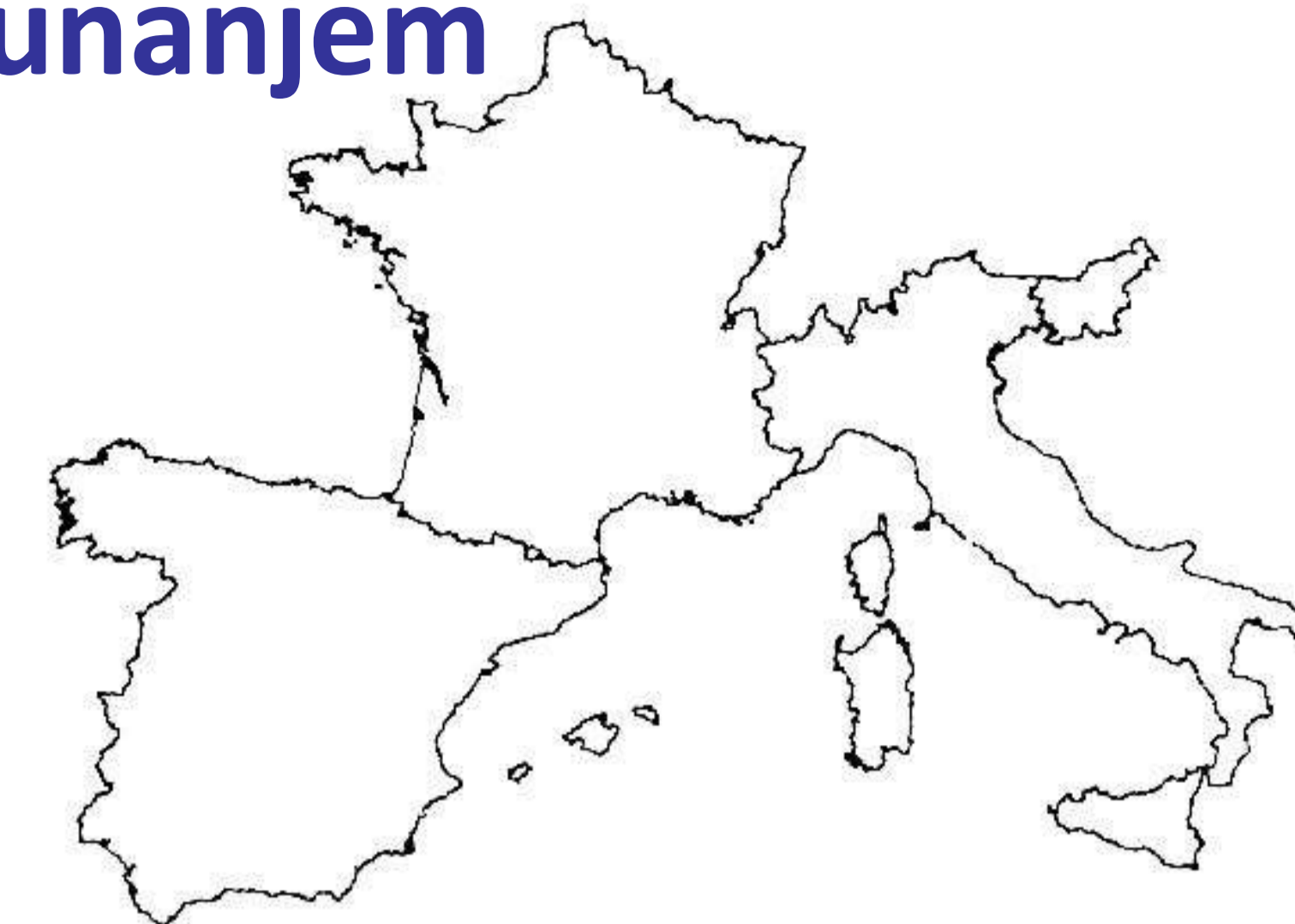
CILJI IN METODE PROJEKTA

Namen projekta MED-HISS je oceniti vpliv dolgotrajne izpostavljenosti onesnaževalom v zunanjem zraku na zdravje v štirih sredozemskih državah (Francija, Italija, Slovenija in Španija), s tem pa pridobiti nove dokaze za podporo EU zakonodaje in implementacijo stalnih in cenejših epidemioloških nadzornih sistemov za spremljanje teh vplivov. Projekt se je pričel izvajati s prvim julijem 2013 z namenom dosega prvih rezultatov pred njegovim zaključkom (september 2016). Predlagani cenovno ugoden pristop, ki omogoča stalno spremljanje, temelji na združevanju podatkov, pridobljenih z ocenjevanjem širjenja onesnaževal v zunanjem zraku z modelirnimi sistemi, z registri umrljivosti in bolnišničnih sprejemov ter z nacionalnimi raziskavami o zdravju, ki so že dostopne in obvezujoče v vseh evropskih državah. Te raziskave predstavljajo reprezentativne vzorce splošne populacije, ki vključujejo tako urbano kot podeželsko okolje. Za vsakega posameznika je dostopen podatek o umrljivosti in bolnišničnih sprejemih. Izpostavljenost onesnaženosti zunanjega zraka na nacionalni ravni se ocenjuje z disperzijskimi modelirnimi sistemi ter dopolni z meritvami na stalnih merilnih mestih (v Franciji-CHIMERE, v Italiji-MINNI, v Sloveniji-ARSO in v Španiji-CALIOPE).

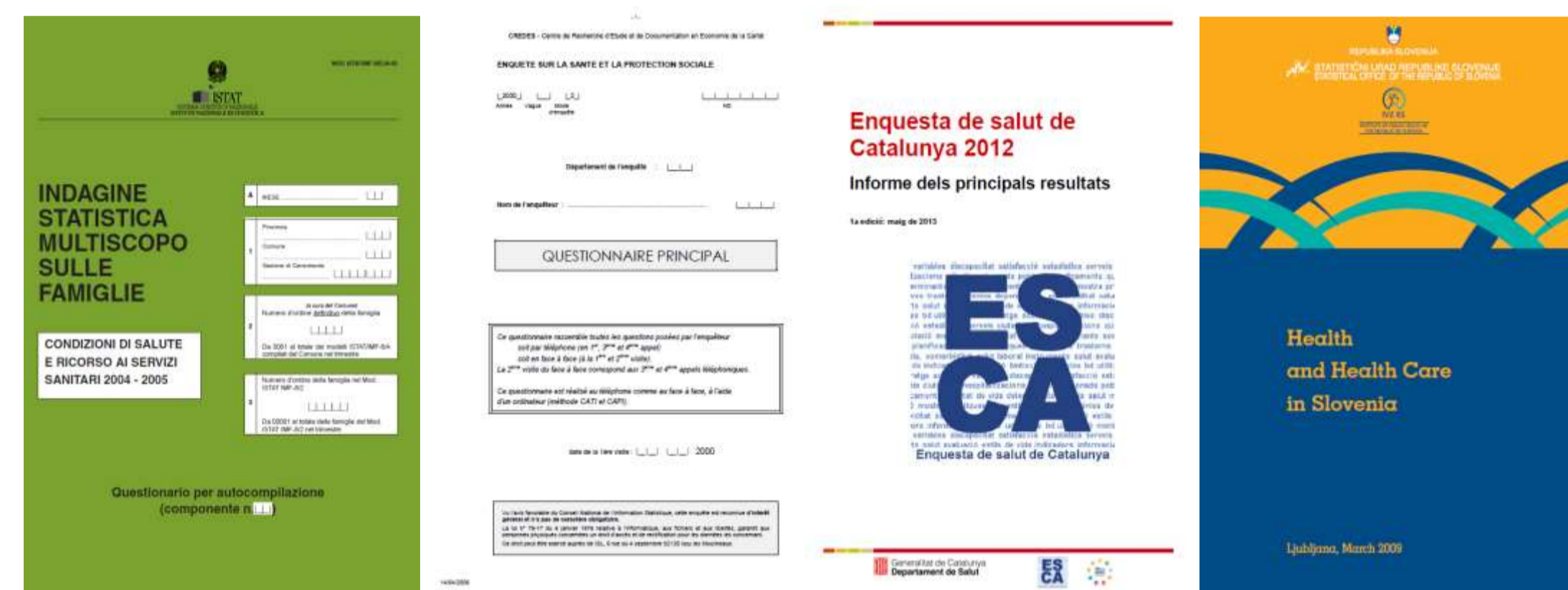
Proučevanje zdravja v Sredozemlju: Dolgotrajna izpostavljenost onesnaževalom v zunanjem zraku in spremljanje zdravja

LIFE12 ENV/IT/000834 MED HISS

S podporo finančnega instrumenta LIFE EU Programa LIFE+ Environmental Policy & Governance

Države, ki sodelujejo v projektu LIFE MED-HISS

Nacionalne raziskave zdravja

ZAKAJ TAKŠNA PILOTNA RAZISKAVA?

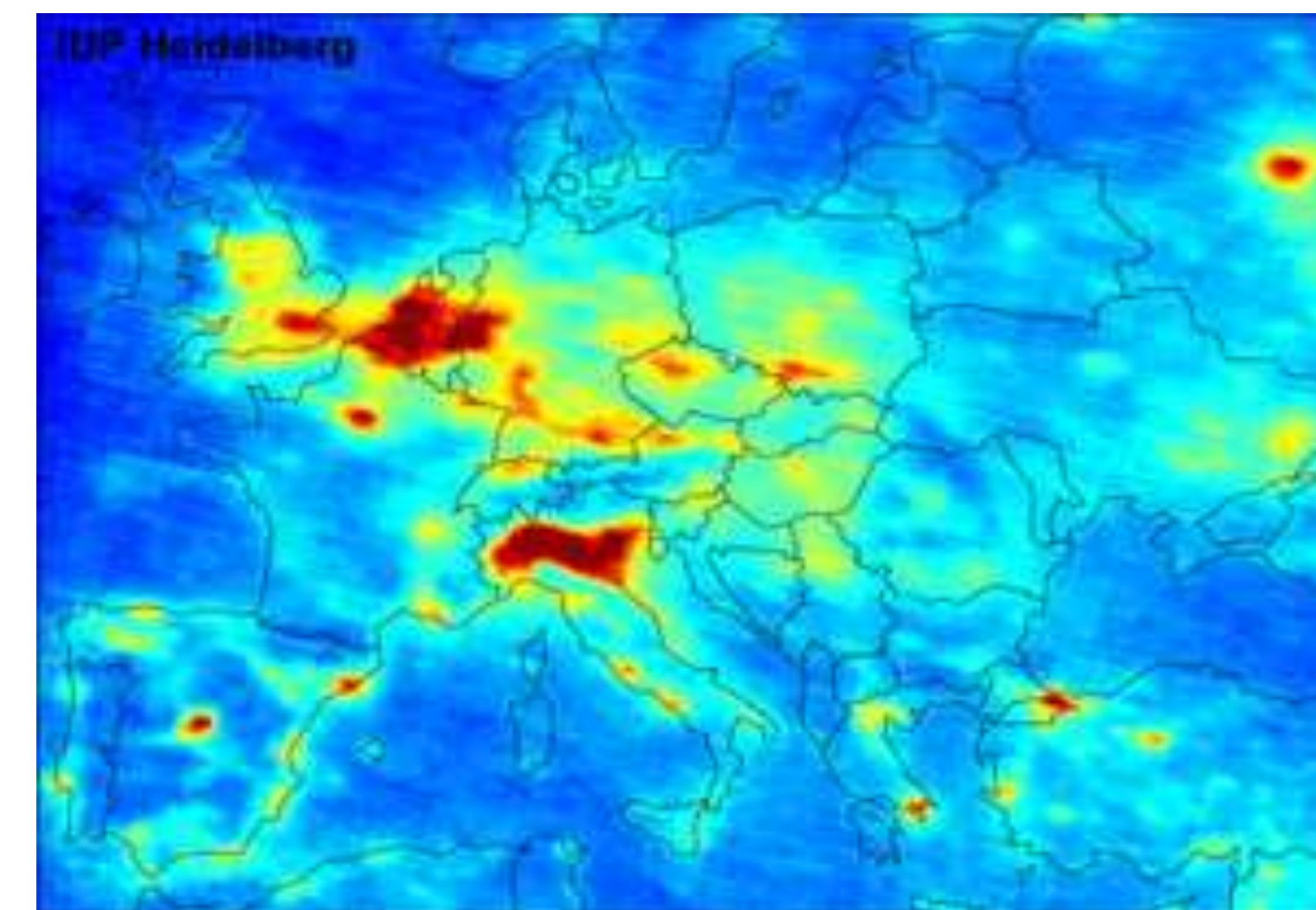
Najnovejša znanstvena literatura potrjuje, da dolgotrajna izpostavljenost evropske populacije vplivom onesnaževal v zunanjem zraku (predvsem trdnim delcem) vpliva na umrljivost zaradi bolezni obtočil in dihal ter tudi na umrljivost za pljučnim rakom.

Ne glede na ocenjeno, so se v raziskavah osredotočili predvsem na velika mesta in ciljane populacijske skupine (ogrožene populacijske skupine).

Namen projekta MED-HISS je določiti cenovno ugodno in stalno spremljanje vplivov onesnaževal v zunanjem zraku na zdravje, ki bi zajemalo celotna nacionalna območja in evropsko populacijo.

V večini primerov raziskave obsegajo zdravstvene podatke na individualni ravni (vedenjske navade, socio-ekonomski status ipd.) ali skupne zdravstvene podatke (npr. merjenje lastnosti na ravni občin). V primeru, da bi prišlo do nesledljivosti populacije, ki je vključena v raziskave o zdravju, bi se s projektom preverila utemeljenost in izvedljivost alternativnih pristopov.

Koordinator projekta je Arpa Piemonte (Italija). Izvedba analiz je bila mogoča zaradi partnerstva, ki vključuje sodelovanje dobro izkušenih epidemioloških institucij, skupaj s strokovnjaki na področju okoljske epidemiologije in spremljanja ter modeliranja kakovosti zunanjega zraka.

Ocena širjenja dušikovega dioksida v zunanjem zraku po Evropi, 2004. Fotografija: ESA

ZAKAJ JE POMEMBNA VZPOSTAVITEV STALNEGA SISTEMA SPREMLJANJA?

Poznavanje trendov zdravstvenih tveganj zaradi dolgotrajne izpostavljenosti vplivom onesnaževal v zunanjem zraku je za EU lahko pomembno. Nadzorni sistem MED-HISS se lahko izvaja skozi daljše časovno obdobje, kar omogoča raziskovanje trendov tekom več desetletij.

Nekateri izzivi, ki jih je potrebno premagati pred izvedbo tega sistema, vključujejo sprejetje pravnih omejitev, ki preprečujejo dostop do individualnih zdravstvenih podatkov.

Namen projekta MED-HISS je prikazati izvedljivost takšnega pristopa v Franciji, Italiji, Sloveniji in Španiji, da bo potem lahko dostopen v vseh evropskih državah.